

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 1

**PROTOKÓŁ KONTROLI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W MOŃKACH
UL. WYZWOLENIA 12
19-100 MOŃKI**

Białystok – styczeń - 2013r.

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach, ul. Wyzwolenia 12, przeprowadzonej w dniach 26 – 30 listopada 2012r.

Burmistrzem Miasta Mońki jest Pan Zbigniew Karwowski.

Z dniem 6 sierpnia 1990r. na stanowisko Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach powołano Panią Alinę Czarniecką którą, w związku z nabyciem uprawnień do emerytury, zatrudniono na czas określony od 27 września 2012r. do 31.12.2012r. jako pełniący obowiązki Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach.

[Akta kontroli str. 29 - 38]

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mońkach utworzono na podstawie Zarządzenia Nr 3/90 Zarządu Miasta i Gminy w Mońkach z dnia 22 sierpnia 1990r.

[Akta kontroli str. 19 - 28]

Kontrolę przeprowadzili:

1. Anna Liszewska - starszy inspektor wojewódzki - kierownik zespołu inspektorów,
2. Anna Giesko - starszy inspektor,
– pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 1/2012 z dnia 13 listopada 2012r. (PS-V.431.61.2012.AL) wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego - Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

[Akta kontroli str. 5 - 6]

Kontrolę przeprowadzono w dniach 26 - 30 listopada 2012r.

Ilekoć w dalszej części protokołu jest mowa o:

- 1) ośrodka/MOPS – należy przez to rozumieć Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mońkach ul. Wyzwolenia 12, 19-100 Mońki.
- 2) ustawie o pomocy społecznej – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.).

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała:

Pani Alina Czarniecka – p.o. Dyrektora Ośrodka.

Temat kontroli:

Realizacja zadań własnych gminy i zadań zleconych przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej.

Cel kontroli:

Ocena działalności kontrolowanej jednostki dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – ustalenie zakresu, przyczyn i skutków nieprawidłowości oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

Rodzaj kontroli:

Kontrola kompleksowa

Przedmiotowy zakres kontroli:

W trakcie kontroli sprawdzono następujące zagadnienia:

- I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej.
- II. Zasoby kadrowe ośrodka.
- III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych.
- IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- V. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- VI. Realizacja zadań własnych gminy wynikających z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- VII. Realizacja zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- VIII. Realizacja zadania określonego w art. 110a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Okres objęty kontrolą:

Kontrolą objęto okres od 01.10.2011r. do dnia rozpoczęcia kontroli, uwzględniając dane statystyczne, dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej

Uchwałą Nr 38/44/99 Zarządu Miasta i Gminy Mońki z dnia 20 lipca 1999r. przekazano MOPS w zarząd zwykły nieruchomości wraz z urządzeniami technicznymi położoną w Mońkach przy ul. Wyzwolenia 12, stanowiącą własność Urzędu Miejskiego w Mońkach. Ośrodek zlokalizowany jest w dwóch budynkach. Przed wejściem do budynków nie ma barier architektonicznych.

MOPS zajmuje 6 pomieszczeń biurowych w pierwszym budynku, natomiast w drugim budynku 1 pomieszczenie. Pokoje wyposażone są w odpowiednią do stanu zatrudnienia liczbę biur, krzeseł, regałów biurowych, szafek, aparatów telefonicznych.

II. Zasoby kadrowe ośrodka

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku zatrudniano 30 osób. W trakcie kontroli sprawdzono kwalifikacje p.o. dyrektora Ośrodka, głównego księgowego, 4 starszych pracowników socjalnych, 3 specjalistów pracy socjalnej, 1 specjalistę pracy z rodziną, 1 starszego specjalistę pracy z rodziną, 2 aspirantów pracy socjalnej, 3 opiekunów (osoby wykonujące usługi opiekuńcze).

Kwalifikacje p.o. dyrektora jednostki oraz pracowników MOPS zawarto w wykazie pracowników załączonym do akt kontroli.

W trakcie kontroli ustalono, że w dniu 27 września 2012r. z p.o. dyrektora MOPS w Mońkach zawarto umowę o pracę na czas określony, tj. od 27.09.2012r. do 31.12.2012r., powierzając jej pełnienie obowiązków dyrektora MOPS w Mońkach. Osoba pełniąca obowiązki dyrektora, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, posiada

co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, **nie posiada natomiast kwalifikacji określonych art. 6 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223 poz. 1458, ze zm.)**. Zgodnie z ww. artykułem pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na kierowniczym stanowisku urzędniczym może być osoba, która posiada kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania pracy na określonym stanowisku oraz dodatkowo posiada wykształcenie wyższe pierwszego lub drugiego stopnia w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym.

[Akta kontroli str. 120 - 171]

Miasto Mońki zamieszkuje 15 471 mieszkańców (stan na 30 września 2012r.) – na dzień kontroli Ośrodek zatrudniał 9 pracowników socjalnych (w tym 2 pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną w środowisku w wymiarze czasu pracy ½ etatu), wobec czego należy stwierdzić, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka spełnia normy określone w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.), zgodnie z którym Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

[Akta kontroli str. 39 - 40]

Pracownicy socjalni pracujący w terenie posiadają legitymację pracownika socjalnego według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U z 2005r. Nr 77 poz. 672 ze zm.) oraz według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Otrzymują dodatek do wynagrodzenia z tytułu świadczenia pracy socjalnej w środowisku, przysługujący zgodnie z art. 121 ust. 3a ww. ustawy o pomocy społecznej (7 osób otrzymuje dodatek w kwocie 250,00zł, natomiast 2 osoby, które wykonują pracę w wymiarze czasu pracy ½ etatu otrzymują dodatek w kwocie 125,00zł.), korzystają także z dodatkowego urlopu wypoczynkowego w ilości 10 dni roboczych, raz na dwa lata.

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka (innych osób) do wydawania decyzji administracyjnych

Uchwałą Nr XIX/130/04 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 30.12.2004r. ze zmianami nadano Statut MOPS w Mońkach. **W § 6 pkt 8 ww. statutu dokonano zapisu „realizowanie zadań zleconych gminie m.in.: a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, b) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia”, które są niezgodne z art. 17 ust. 1 pkt. 19, 20 ustawy o pomocy społecznej.**

Uregulowania przyjęte w § 6 pkt. 9 statutu w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym (tj. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego, tworzenie gminnego programu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną) zostały zmienione i uchylone z dniem 1 stycznia 2012r. na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.).

[Akta kontroli str.41 - 54]

Zarządzeniem Nr 227/05 Burmistrza Moniek z dnia 11 października 2005r. zatwierdzono Regulamin Organizacyjny MOPS w Mońkach, do którego wprowadzono zmiany.

W trakcie kontroli stwierdzono, że obsługę finansowo – księgową Ośrodka prowadzi główny księgowy zatrudniony od 01 września 1996r. w wymiarze czasu pracy – 40 godzin tygodniowo na czas nieokreślony.

[Akta kontroli str.206 - 207]

Zarządzeniem Nr 7/2009 Dyrektora MOPS w Mońkach z dnia 9 czerwca 2009r. wprowadzono Regulamin wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń dla pracowników MOPS w Mońkach, który aneksowano.

Burmistrz Moniek upoważnił p.o. Dyrektora MOPS w Mońkach oraz starszego pracownika socjalnego do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Wykaz wydanych upoważnień znajduje się w aktach kontroli.

W okresie podlegającym kontroli Ośrodek prowadził książkę kancelaryjną oraz dziennik korespondencyjny, w których rejestrowano wszelką korespondencję wpływającą do Ośrodka. **W 2011r. Ośrodek nie prowadził ewidencji wyjść w godzinach służbowych pracowników MOPS.** Ww. ewidencja jest prowadzona w Ośrodku od 2012r.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że postępowania w sprawach świadczeń, określonych w ustawie o pomocy społecznej, zakończone decyzjami administracyjnymi przeprowadzone były poza wyjątkami opisanymi w protokole zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności: sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawców ustalona była na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej (obowiązuje od 1 lipca 2011r.), wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminie określonym w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, a od 07.07.2012r. w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U z 2012r. poz. 712), decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w części skontrolowanych akt spraw nie dołączano oświadczenia o stanie majątkowym, dokumentu wymaganego art. 107 ust. 5b pkt.20 ustawy o pomocy społecznej.

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka

Uchwałą Nr XXXIX/219/09 Rada Miejska w Mońkach przyjęła w dniu 30 grudnia 2009r. Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mońki na lata 2009 - 2015.

Misją gminy jest dążenie do pełnej integracji mieszkańców dla stworzenia możliwości codziennego funkcjonowania w warunkach wolnych od zagrożeń i na miarę standardów europejskich.

Wyżej wymieniony dokument zawiera wprowadzenie, charakterystykę gminy, podstawowe problemy społeczne występujące w gminie, analizę SWOT, wizję, misję rozwoju gminy, cele główne, szczegółowe, działania wskazujące główne kierunki rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców, realizatorów poszczególnych działań, źródła finansowania, nie szacując jednak wielkości środków finansowych potrzebnych na jej

wykonanie, ani nie przedstawiając szczegółowego harmonogramu realizacji zaplanowanych zadań, określając czas realizacji zapisów Strategii jako „pracę ciągłą”.

2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej

Ośrodek przekazał do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2011 rok, w wymaganym terminie.

W oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej przygotowano ocenę zasobów pomocy społecznej, która przez organ wykonawczy została przedstawiona na XIX/174/12 Sesji Rady Miejskiej w Mońkach w dniu 30.05.2012r. oraz przekazana do ROPS w dniu 10.05.2012r.

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

W okresie objętym kontrolą Ośrodek zapewniał pomoc w formie schronienia, posiłku oraz ubrania osobom tego pozbawionym.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. udzielono schronienia 2 osobom potrzebującym w formie dofinansowania kosztów pobytu: 1 osobie w Domu Gościennym w Dzieciolówce oraz 2 osobie w Domu dla Bezdomnych Caritas w Białymstoku. **Podczas kontroli stwierdzono, że 1 osobie, która oczekuje na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Jałowiec udzielono schronienia w Domu Gościennym w Dzieciolówce decyzją Nr MOPS.8212.391.2011 z dnia 16.08.2011r., który nie jest miejscem schronienia w rozumieniu art. 48 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z ww. art. udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych (inne miejsca do tego przeznaczone to lokale, którymi dysponuje gmina, a także czasowo wynajęte pomieszczenia dla osób i rodzin, które na skutek różnych zdarzeń zostały pozbawione mieszkania).**

W okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. gmina udzieliła pomocy 2 osobom: 1 osobie w formie dopłaty do schronienia w Domu Gościennym w Dzieciolówce oraz 2 osobie opłacając koszty jej pobytu w Noclegowni dla Bezdomnych przy PCK w Kaliszu, zgodnie z umową Nr 2/2012 zawartą w dniu 24.10.2012r. pomiędzy Ośrodkiem, a PCK Zarząd Rejonowy w Kaliszu.

Ponadto osobom potrzebującym w ramach realizacji programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” Ośrodek przyznawał pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności oraz posiłki w szkołach. Natomiast osobom potrzebującym odzieży i obuwia w formie zasiłku celowego.

Dokonano kontroli akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1.MOPS.8212.566.2011 z 22.12.2011

2.MOPS.8212.520.2012 z 24.10.2012

[Akta kontroli str. 205]

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. p.o. Dyrektora Ośrodka przyznał zasiłki okresowe 176 osobom. Najniższy zasiłek wyniósł 20,00 zł, najwyższy 1.388,00 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. p.o. Dyrektora Ośrodka przyznał zasiłki okresowe 219 osobom. Najniższy zasiłek wyniósł 20,00 zł, najwyższy – 1.313,00 zł.

Świadczenia przyznawano w szczególności z powodu: bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, przemocy w rodzinie oraz alkoholizmu.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS.8211.212.2012 z 18.04.2012
2. MOPS.8211.389.2012 z 10.08.2012
3. MOPS.8211.378.2012 z 09.08.2012
4. MOPS.8211.480.2012 z 28.09.2012
5. MOPS.8211.381.2012 z 09.08.2012
6. MOPS.8211.467.2012 z 26.09.2012
7. MOPS.8211.589.2011 z 28.11.2011
8. MOPS.8211.28.2012 z 13.01.2012
9. MOPS.8211.6.2012 z 10.01.2012
10. MOPS.8211.351.2012 z 17.07.2012

- we wszystkich sprawdzonych przypadkach w podstawie prawnej decyzji błędnie zamieszczono art. 147 ust. 2 pkt 1 lub art. 147 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1-10,**

- w 1 przypadku wywiad rodzinny przeprowadzono po terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138), a od 07.07.2012r. w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012r. poz. 712) - **poz. 1,**

- w 1 przypadku potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.) – **poz. 4.**

Wysokość zasiłków okresowych i okres na jaki przyznano ustalano na podstawie art. 38 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Nie wypłacano zasiłków okresowych niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a ww. ustawy o pomocy społecznej, w przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym, pobierającą ww. zasiłek.

[Akta kontroli str.172 - 187]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. p.o. dyrektora Ośrodka przyznał zasiłki celowe 100 osobom - 121 świadczeń. Najniższy zasiłek wyniósł 40,00 zł, najwyższy 1 200,00 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. p.o. dyrektora Ośrodka przyznał zasiłki celowe 180 osobom - 384 świadczeń. Najniższy zasiłek wyniósł 20,00 zł., najwyższy 2 010,00 zł.

Pomoc w formie zasiłków celowych przyznawano z przeznaczeniem na częściowe pokrycie wydatków związanych z zakupem opału na zimę, żywności. Pomocy udzielano w szczególności z powodu: bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

W okresie objętym kontrolą gmina udzielała pomocy w postaci zasiłków celowych, w oparciu o art. 39 a ustawy o pomocy społecznej.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. p.o. dyrektora Ośrodka przyznał zasiłki celowe - 46 osobom, natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. - 29 osobom.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS.8212.529.2011 z 18.11.2011
2. MOPS.8212.19.2012 z 12.01.2012
3. MOPS.8212.472.2011 z 13.10.2011
4. MOPS.8212.553.2011 z 15.12.2011
5. MOPS.8212.318.2012 z 19.09.2012
6. MOPS.0717/POKL/XII-104/2012 z 12.11.2012
7. MOPS.0717/POKL/XII-29/2012 z 14.05.2012
8. MOPS.0717/POKL/XII-42/2011 z 16.05.2011
9. MOPS.0717/POKL/XII-28/2011 z 17.05.2011
10. MOPS.8212.536.2012 z 19.11.2012

- w 1 przypadku dołączone do akt sprawy oświadczenie o stanie majątkowym nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej – **poz. 5.**

Uchwałą Nr XIV/66/07 Rady Miejskiej z dnia 30 października 2007r. określono zasady zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.172 - 187]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Nie realizowano ww. zadania ze względu na brak zgłoszeń w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 2]

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W okresie objętym kontrolą Gmina Mońki nie przyznawała i nie wypłacała zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

P.o. Dyrektora Ośrodka w okresie kontrolnym wydała 10 decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U z 2008r. Nr 164, poz.1027 ze zm.).

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. MOPS.804.12.2011 z 03.10.2011

2. MOPS.804.11.2011 z 03.10.2011
3. MOPS.804.5.2012 z 17.09.2012
4. MOPS.804.10.2011 z 03.10.2011
5. MOPS.804.14.2011 z 08.12.2011
6. MOPS.804.14.2011 z 08.12.2011
7. MOPS.804.13.2011 z 07.11.2011
8. MOPS.804.2.2012 z 08.05.2012
9. MOPS.804.3.2012 z 30.07.2012
10. MOPS.804.6.2012 z 08.10.2012

[Akta kontroli str. 205]

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego

Zadania nie realizowano, ponieważ jak wynika z wyjaśnień p.o. dyrektora Ośrodka, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 205]

9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem

Nie realizowano ww. zadania ze względu na brak zgłoszeń w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 205]

10) udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mońkach pracę socjalną świadczy dziewięciu pracowników socjalnych, którzy poruszają się po terenie środkiem transportu wynajętym na świadczenie usług transportowych na podstawie umów zawartych w dniu 10.01.2011r. oraz 26.01.2012r. z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mońkach.

Osoby i rodziny zgłaszające się do Ośrodka otrzymują wsparcie w postaci pracy socjalnej, która obejmuje:

- poradnictwo i pomoc w sporządzaniu pism urzędowych,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w uzyskaniu świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- wsparcie psychologiczne,
- pomoc prawną.

Ośrodek w zakresie pracy socjalnej współpracuje z różnymi instytucjami. Szeroki opis prowadzonej współpracy przyjęto w protokole ustnych wyjaśnień.

W MOPS w Mońkach w okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. w ramach projektu systemowego POKL „Twoja przyszłość w Twoich rękach” kontynuowano pracę socjalną w oparciu o zawarte w marcu 2011r. – 52 kontrakty socjalne z beneficjentami tj. w szczególności z osobami bezrobotnymi. Natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. w ramach realizacji ww. projektu zawarto 53 kontrakty socjalne.

[Akta kontroli str. 203]

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie objętym kontrolą gmina Mońki organizowała i świadczyła usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

Usługi opiekuńcze przyznawane były z powodu niepełnosprawności, wieku, długotrwałej lub ciężkiej choroby. Usługi świadczyły opiekunki zatrudnione w Ośrodku na umowę o pracę.

W okresie kontrolnym, tj. od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. z usług opiekuńczych korzystało 8 osób. W ww. okresie najniższa opłata za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosiła 1,58 zł., najwyższa 5,26, zł. Natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. z usług korzystały 4 osoby. W ww. okresie najniższa opłata za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosiła 2,10 zł., najwyższa 6,58 zł.

Zarządzeniem Nr 3/2009 Dyrektora MOPS w Mońkach z dnia 30 marca 2009r. ustalono stawkę za 1 godzinę pracy pracownika wykonującego usługi opiekuńcze w kwocie 13,15 zł.

Ośrodek prowadzi harmonogram pracy opiekuna w zakresie usług opiekuńczych na dany miesiąc, w którym określono nazwisko i imię opiekuna, czas trwania usługi w skali miesiąca, ilość godzin, nazwisko i imię osoby u której świadczone są usługi oraz sporządza pisma informujące księgowość Ośrodka o należnościach jakie winny uiścić osoby na rzecz, których były realizowane usługi opiekuńcze w rozliczeniu miesięcznym.

Ośrodek nie prowadzi miesięcznych kart pracy osób świadczących usługi opiekuńcze zawierających dane personalne osoby wykonującej usługi, objętej usługami, termin oraz godziny usług, podpis chorego lub członka rodziny oraz potwierdzenia wykonanych usług przez p. o Dyrektora Ośrodka oraz osobę wykonującą usługi. W trakcie czynności kontrolnych udzielono instruktażu dotyczącego prowadzenia ww. kart pracy.

W okresie objętym kontrolą gmina nie świadczyła specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z uwagi na brak potrzeb.

[Akta kontroli str. 201]

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

- 1.MOPS.8225.53.2012 z 15.05.2012
- 2.MOPS.8225.42.2012 z 31.01.2012
- 3.MOPS.8225.50.2012 z 14.05.2012
- 4.MOPS.8225.52.2012 z 15.05.2012
- 5.MOPS.8225.56.2012 z 15.05.2012

- w 3 przypadkach dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej - **poz. 1, 3, 4.**

Uchwałą Nr XLIII/243/10 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 30 czerwca 2010r. określono szczegółowe zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania. **W przedmiotowej uchwale nie określono kosztu 1 godziny usług.**

Ponadto zapis:

- w § 3 ww. uchwały jest niezgodny z art. 50 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, który określa również wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych, zstępnych.

- w § 7 ww. uchwały: „okres za jaki odpłatność może być obniżona ...” jest niezgodny z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej w zakresie określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, nie zaś ich obniżania.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że na terenie gminy Mońki nie funkcjonują rodzinne domy pomocy społecznej prowadzone przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego.

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych

Gmina nie prowadzi placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego i mieszkań chronionych ze względu na brak potrzeb w zakresie ich utworzenia (na terenie gminy zaadoptowano mieszkania socjalne w dwóch byłych szkołach).

Zadania gminy związane ze wspieraniem rodziny w procesie wychowywania dzieci i młodzieży realizowane są przez świetlice szkolne oraz Moniecki Ośrodek Kultury w formie zajęć pozalekcyjnych oraz kółek zainteresowań.

[Akta kontroli str. 201]

Od 1 stycznia 2012r. art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej został zmieniony przez art. 218 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm. (w części dotyczącej prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego).

13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Uchwałą Nr X/53/07 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 27 czerwca 2007r. przyjęto Gminny System Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną.

Dokument zawiera: wstęp, ogólne zasady systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, cele, priorytety, cele operacyjne, którym przyporządkowano określone zadania.

Przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Mońkach dokument jest ogólny, nie zawiera konkretnych działań umożliwiających realizację przyjętych w programie zadań, jak również źródeł, sposobu finansowania oraz realizatorów.

Od 1 stycznia 2012r. art. 17 ust. 1 pkt 13 ustawy o pomocy społecznej został uchylony przez art. 218 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.).

14) dożywianie dzieci

Gmina Mońki realizuje pomoc w zakresie dożywiania dzieci na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186, ze zm.).

Dożywianie dzieciom przyznawano w szczególności z powodu: bezrobocia, niepełnosprawności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, przemocy w rodzinie.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. pomocą w tej formie objęto – 338 uczniów, natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. – 384 uczniów.

Koszt jednego posiłku w okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. kształtował się w przedziale od 1,10 zł. do 6,00 zł., natomiast od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. w przedziale od 1,10 zł do 7,00 zł. Dożywianie uczniów prowadzono zgodnie z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia, tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, w formie pełnych obiadów, jednego dania gorącego. Jedynie w 2 szkołach w formie kanapek.

W okresie objętym kontrolą MOPS w Mońkach przyznawał pomoc w formie posiłków na podstawie art. 6a ww. ustawy. W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. pomocą objęto 20 uczniów, a od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. - 39 uczniów.

W okresie wolnym od nauki tj. ferii i wakacji Ośrodek realizował wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie przyznawania posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności. W okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. w czasie ferii zorganizowano posiłek dla 12 uczniów, natomiast w czasie wakacji przyznano zasiłki celowe na zakup żywności 69 uczniom.

[Akta kontroli str. 201]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS.8223.234.2012 z 04.09.2012
2. MOPS.8223.228.2012 z 10.09.2012
3. MOPS.8223.71.2012 z 02.01.2012
4. MOPS.8223.303.2012 z 27.09.2012
5. MOPS.8223.52.2012 z 02.01.2012

- w 1 przypadku zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników, zgodnie z art.107 ust. 5b pkt. 7 cyt. wyżej ustawy – **poz. 2,**
- w 1 przypadku dołączone do akt sprawy oświadczenie o stanie majątkowym nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej – **poz. 3,**
- w 1 przypadku w aktach sprawy brak zaświadczenia lub oświadczenia o kontynuowaniu nauki, dokumentu wymaganego art. 107 ust. 5b pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 2.**

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

W okresie objętym kontrolą sprawiono pogrzeb 1 osobie samotnej, bezdomnej. Gmina Mońki dokonała zwrotu kosztów pogrzebu w wysokości 2 010 zł. dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku, który sprawił pogrzeb osobie zameldowanej na pobyt stały w gminie Mońki.

W sprawdzonym przypadku pochówek zlecono firmie pogrzebowej.

W ww. sprawie zebrano niezbędne dokumenty, w szczególności: zlecenie pochówku, faktury wystawione przez parafię, zakład pogrzebowy wraz ze specyfikacją oraz akt zgonu.

Uchwałą nr XX/100/08 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 18 kwietnia 2008r. ustalono sposób sprawienia pogrzebu przez Gminę Mońki.

[Akta kontroli str. 199]

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca

W okresie objętym kontrolą z terenu gminy Mońki skierowano 4 osoby wymagające całodobowej opieki do domu pomocy społecznej, w tym 1 osobę do DPS w Nowej Wsi

Elckiej, 1 osobę do DPS „Lili” Golubie, 1 osobę do DPS w Mońkach oraz 1 osobę do DPS w Białymstoku ul. Baranowicka 203.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że 5 osób oczekuje na umieszczenie w domu pomocy społecznej w tym:

- 1 osoba na DPS w Choroszczy - przewidywany termin oczekiwania IV kwartał 2014r.,
- 1 osoba na DPS w Bobrowej - przewidywany termin oczekiwania I kwartał 2018r.,
- 1 osoba na DPS „Jawor” w Jałowie - przewidywany termin oczekiwania IV kwartał 2012r.
- 2 osoby na DPS w Mońkach - przewidywane terminy oczekiwania to I półrocze 2014r.

Z akt spraw osób oczekujących na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej wynika, że nie informowano stron o możliwości umieszczenia w innym domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliższej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące, zgodnie z delegacją zawartą w art. 54 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej.

Osobę oczekującą na DPS „Jawor” w Jałowie, umieszczono w Domu Gościennym w Dzieciolówce tj. w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, nie będącej domem pomocy społecznej w rozumieniu art. 57 ustawy o pomocy społecznej.

W przypadku braku wolnych miejsc w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym lub powiatowym Gmina może kierować osoby tego wymagające do domu pomocy społecznej, który nie jest prowadzony na zlecenie wójta(burmistrza, prezydenta) lub starosty, zgodnie z art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. gmina Mońki ponosiła odpłatność za pobyt 10 osób przebywających w domach pomocy społecznej (w tym 1 osoba w „Tęczowym Domu” w Elku, 1 osoba w DPS „Jawor” w Jałowie, 3 osoby DPS „Dom Kombatanta” w Mocieszach, 5 osób w DPS w Mońkach). W ww. okresie najniższa odpłatność ponoszona przez gminę wynosiła 722,23 zł., najwyższa 2 838,00 zł. Łącznie w ww. okresie gmina ponosiła opłatę w wysokości 50 786,77 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. gmina Mońki ponosiła odpłatność za pobyt 12 osób przebywających w domach pomocy społecznej (w tym 1 osoba w „Tęczowym Domu” w Elku, 1 osoba w DPS „Jawor” w Jałowie, 1 osoba w DPS w Choroszczy, 2 osoby w DPS „Dom Kombatanta” w Mocieszach, 1 osoba DPS „Lili” Golubie, 6 osób w DPS w Mońkach). Dom Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach jest jednostką organizacyjną o zasięgu ponadlokalnym. Dom jest prowadzony przez Mazurską Wspólnotę Gospodarczą sp. z o.o. w Golubiach, przeznaczony jest dla 88 osób dorosłych, obu płci, przewlekle psychicznie chorych, nie wymagających leczenia szpitalnego. Dom został zarejestrowany w rejestrze domów pomocy społecznej woj. warmińsko – mazurskiego pod nr 44 na czas określony (decyzja Nr: PS-IV-EK.9423.1.1.2011.BD z dnia 11.08.2011r.).

W ww. okresie najniższa odpłatność ponoszona przez gminę wynosiła 117,84 zł., najwyższa 2 988,00 zł. Łącznie w ww. okresie gmina ponosiła opłatę w wysokości 180 733,68 zł.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

I osoba – oczekująca na umieszczenie w dps

1. MOPS.8131.29.2012 z 28.09.2012 – decyzja o skierowaniu do dps,
2. MOPS.8131.30.2012 z 28.09.2012 – decyzja ustalająca opłatę za pobyt w dps,

II osoba – przebywająca w DPS w Mońkach

1. MOPS.8131.12.2012 z 17.02.2012 – decyzja zmieniająca odpłatność,

2. MOPS.8131.18.2012 z 11.04.2012 – decyzja zmieniająca odpłatność,

III osoba – przebywająca w DPS „Lili” w Golubiach

1. MOPS.8131.5.2012 z 8.02.2012 – decyzja o skierowaniu do dps,

2. MOPS.8131.6.2012 z 14.02.2012 – decyzja ustalająca opłatę za pobyt w dps

- w rozstrzygnięciu decyzji ustalającej oraz decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej organ dokonał zapisu dotyczącego ponoszonej odpłatności oraz zmiany odpłatności przez Gminę Mońki za pobyt strony w ww. placówce, pomimo, że rozpatrywane sprawy dotyczyły wyłącznie praw i obowiązków mieszkańca (**I osoba, poz. 2, II osoba poz. 1, 2**). Tym samym, w sytuacji zmiany wysokości kosztów utrzymania w domu pomocy społecznej ponoszonej przez gminę, Ośrodek dokonał zmiany decyzji w tym zakresie, co jest niezgodne z art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – **I osoba, poz. 1,**

- w jednym przypadku na wniosek PCPR w Mońkach, jako organu nadzorującego DPS „Dom Kombatanta” w Mocieszach dla osób przewlekłe somatycznie chorych, przeniesiono 1 osobę (skierowaną do dps na podstawie postanowienia sądowego) z ww. domu do DPS „Lili” w Golubiach dla osób psychicznie chorych. W sprawie nie dokonano ustaleń czy są wolne miejsca w domach pomocy społecznej o zasięgu gminnym, czy też powiatowym - **III osoba poz. 1, 2,**

- skierowanie do DPS „Lili” i wysokość odpłatności za pobyt ustalono w formie decyzji administracyjnej – co jest niegodne z art. 65 ust 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. – **III osoba poz. 1, 2.**

W aktach spraw znajdują się niezbędne dokumenty określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz.1837).

Z dniem 2 lipca 2012r. utraciło moc ww. rozporządzenie. Od dnia 27 sierpnia 2012r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012r., poz. 964).

[Akta kontroli str. 199]

16a) pomoc osobom opuszczającym zakłady karne

W okresie objętym kontrolą p.o. Dyrektora Ośrodka udzielił 5 osobom zwolnionym z zakładu karnego pomocy finansowej w formie:

- 2 zasiłków okresowych w wysokościach 238,50 zł. miesięcznie,
- zasiłku celowego w wysokości 120,00 zł.,
- zasiłku celowego w wysokości 80,00 zł.,
- zasiłku celowego w wysokości 60,00 zł.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. MOPS.8211.590.2011 z 01.12.2011
2. MOPS.8212.263.2012 z 07.05.2012
3. MOPS.8212.389.2012 z 10.08.2012
4. MOPS.8211.224.2012 z 25.04.2012
5. MOPS.8212.353.2012 z 17.07.2012

- w 2 sprawdzonych przypadkach w podstawie prawnej decyzji błędnie zamieszczono art. 147 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1, 4,**

- w 1 przypadku potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.) – **poz. 4.**

[Akta kontroli str. 199]

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

W okresie objętym kontrolą Ośrodek sporządzał wymagane sprawozdania i przysyłał je Wojewodzie Podlaskiemu również w formie elektronicznej przy pomocy modułu gSAC. w wymaganym terminie.

W Statystycznej Aplikacji Centralnej (w okresie objętym kontrolą) MOPS Mońki umieścił sprawozdania i meldunki. W aplikacji SAC znajduje się komplet Zbiorów Centralnych wymaganych w okresie objętym kontrolą.

18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników

Rada Miasta w Mońkach Uchwałą Nr VI/37/11 z dnia 24.02.2011r. w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2011 zaplanowała na utrzymanie Ośrodka w 2011r. (w dziale 852 - pomoc społeczna, rozdziale 85219) kwotę 836 374,00 zł., z tego dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy wyniosła 270 000,00 zł.

Rada Miasta w Mońkach Uchwałą Nr XVII/141/12 z dnia 30.01.2012r. w sprawie budżetu na rok 2012 zaplanowała na utrzymanie Ośrodka w 2012r. (w dziale 852 pomoc społeczna, rozdziale 85219) kwotę 893 949,00 zł., z tego dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy wyniosła 261 000,00 zł.

[Akta kontroli str.104-105]

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

P.o. Dyrektora Ośrodka przyznawał i wypłacał zasiłki stałe z powodu całkowitej niezdolności do pracy w związku z niepełnosprawnością oraz wiekiem.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. z tej formy pomocy korzystało 40 osób, najniższy zasiłek wyniósł 31,80 zł, najwyższy – 444,00 zł, wypłacono 120 świadczeń, na realizację ww. zadania wydatkowano kwotę 40.762,80 zł.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. z tej formy pomocy korzystało 54 osoby, najniższy zasiłek wyniósł 31,80 zł, najwyższy – 444,00 zł, wypłacono 404 świadczenia, na realizację ww. zadania wydatkowano kwotę 146.455,46 zł.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. MOPS.8210.2.2012 z 17.01.2012
2. MOPS.8210.25.2012 z 18.07.2012
3. MOPS.8210.18.2012 z 26.06.2012
4. MOPS.8210.11.2012 z 17.04.2012
5. MOPS.8122.23.2011 z 12.12.2011

- w 1 przypadku nie przeprowadzono postępowań, zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej tj. nie ustalano możliwości pomocy od osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz świadczeniobiorcy – **poz. 1.**

Wysokość zasiłku stałego ustalono zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

[Akta kontroli str.172 - 187]

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

W okresie objętym kontrolą Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej i niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu:

- w okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. za 37 osób - 112 składek, wysokość składek zawierała się w przedziale od 2,86 zł. (od kwoty zasiłku stałego 31,80 zł.) do 39,96 zł., w łącznej wysokości 3 405,86 zł.,

- w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. za 50 osób – 375 składek, wysokość składek zawierała się w przedziale od 2,86 zł. do 39,96 zł., w łącznej wysokości 12 228,29 zł.

[Akta kontroli str.172 - 187]

V. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie objętym kontrolą MOPS w Mońkach realizował usługi specjalistyczne dla 4 osób z zaburzeniami psychicznymi, które świadczył 1 opiekun.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. koszt 1 godziny usług wyniósł 12,78 zł., wysokość odpłatności za świadczenie usług kształtowała się od 0,64 zł. do 1,92 zł. w rozliczeniu za jedną godzinę usług.

W okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. koszt 1 godziny usług wyniósł 12,78 zł., wysokość odpłatności za świadczenie usług kształtowała się od 0,64 zł. do 3,85 zł. w rozliczeniu za jedną godzinę usług.

Zarządzeniem Nr 4/2009 Dyrektora MOPS w Mońkach z dnia 30 marca 2009r. ustalono stawkę za 1 godzinę pracy pracownika wykonującego specjalistyczne psychiatryczne usługi opiekuńcze w kwocie 12,78 zł.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w aktach spraw zamieszczano plan pracy z zakresu specjalistycznych psychiatrycznych usług opiekuńczych, w którym wyodrębniano czynności pielęgnacyjne oraz gospodarcze.

Ośrodek prowadzi miesięczne kalkulacje specjalistycznych psychiatrycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi sporządzane przez specjalistę pracy socjalnej z wyprzedzeniem miesięcznym, w których określano dane personalne chorego, opiekuna, adres zamieszkania, dochód, procentową odpłatność za usługi, czas trwania usługi, ilość godzin oraz sporządza pisma informujące księgowość Ośrodka o należnościach jakie winny uiścić osoby na rzecz, których były realizowane specjalistyczne psychiatryczne usługi opiekuńcze w rozliczeniu miesięcznym.

Ośrodek nie prowadzi miesięcznych kart pracy osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zawierających dane personalne osoby wykonującej usługi, objętej usługami, termin oraz godziny usług, podpis chorego lub członka rodziny oraz potwierdzenia wykonanych usług przez p. o Dyrektora Ośrodka oraz osobę wykonującą usługi. W trakcie czynności kontrolnych udzielono instruktażu dotyczącego prowadzenia ww. kart pracy.

[Akta kontroli str.172 - 187]

Usługi przyznawano na podstawie ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1589, ze zm.).

W trakcie kontroli sprawdzono losowo wybrane akta osób korzystających z usług, w tym n. wym. decyzje administracyjne:

1. MOPS.8225.1.36.2012 z 15.05.2012 - decyzja zmieniająca,
2. MOPS.8225.1.40.2012 z 25.06.2012 - decyzja uchylająca,
3. MOPS.8225.1.35.2012 z 15.05.2012 - decyzja zmieniająca,
4. MOPS.8225.1.37.2012 z 15.05.2012 - decyzja zmieniająca

- w 3 przypadkach dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej - **poz. 1, 3, 4,**
- w 1 przypadku dokonano uchylecia w całości decyzji administracyjnej zmieniającej, a nie pierwotnej ustalającej odpłatność – **poz. 2.**

2) przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną

Nie realizowano ww. zadania z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 195]

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Miasto Mońki prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intellektualnie, z siedzibą przy ul. Wyzwolenia 12.

ŚDS jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie, realizującym proces wspierająco - aktywizujący wobec jego użytkowników, którzy mają poważne trudności w życiu codziennym i wymagają pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Z Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach wynika, że Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intellektualnie wchodzi w skład struktury organizacyjnej Ośrodka. Pracą Domu kieruje Kierownik. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intellektualnie zapewnia opiekę dzienną, terapię, rehabilitację oraz poradnictwo psychologiczne.

Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intellektualnie posiada 13 miejsc. Placówka czynna jest w dni robocze, w poniedziałki od godz.8.00 do godz. 16.00, od wtorku do piątku od godz. 7:30 do godz.15:30.

W okresie objętym kontrolą z usług świadczonych przez ŚDS skorzystało 13 osób. W ww. okresie do ŚDS skierowano 4 osoby, wydano ogółem 8 decyzji.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

- 1.MOPS.8131.ŚDS.4.2012 z 25.05.2012
- 2.MOPS.8131.ŚDS.7.2012 z 12.09.2012

- 3.MOPS.8131.ŚDS.1 2012 z 14.05.2012
- 4.MOPS.8131.ŚDS.6.2012 z 06.09.2012
- 5.MOPS.8131.ŚDS.2.2012 z 14.05.2012
- 6.MOPS.8131.ŚDS.5.2012 z 17.09.2012
- 7.MOPS.8131.ŚDS.3.2012 z 17.05.2012
- 8.MOPS.8131.ŚDS.19.2011 z 14.11.2011

- w 2 przypadkach dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności za pobyt w ŚDS w Mońkach poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej - **poz. 3, 5.**

[Akta kontroli str. 195]

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

Gmina Mońki realizuje rządowy program pomocy społecznej „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” mający na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. W ramach realizacji programu, pomocą objęto zarówno dzieci jak i osoby dorosłe.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. pomocą w formie posiłku oraz świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności objęto 209 osób. Na realizację ww. pomocy wydatkowano kwotę 80 977,80 zł., koszt 1 posiłku wyniósł 4,10 zł., najwyższy zasiłek 700,00 zł. Natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. ww. formą pomocy objęto 173 osoby. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 110 415,90 zł., koszt 1 posiłku wyniósł 4,10 zł., najwyższy zasiłek 450,00 zł. miesięcznie.

[Akta kontroli str. 195]

Dożywianie uczniów w szkołach opisano na str. 12 i 13 protokołu.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS.8223.1.334.2011 z 18.10.2011
2. MOPS.8223.1.110.2012 z 24.02.2012
3. MOPS.8223.1.228.2012 z 17.07.2012
4. MOPS.8223.1.35.2012 z 13.01.2012
5. MOPS.8223.1.273.2012 z 13.09.2012

- w 1 przypadku potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.) – **poz. 5.**

Rada Miejska w Mońkach na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267 poz. 2259 z późn.zm.) podjęła Uchwałę Nr XXXI/209/06 z dnia 30 marca 2006r. w sprawie odpłatności za pomoc w formie posiłku.

[Akta kontroli str.108 -109]

W okresie objętym kontrolą gmina Mońki realizowała rządowy program wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, w ramach realizacji którego przyznawano pomoc finansową w wysokości 100,00 zł. miesięcznie.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. pomocy finansowej udzielono 60 osobom (117 świadczeń) w łącznej kwocie 11.700,00 zł. Natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. - 45 osobom (370 świadczeń) w łącznej kwocie 37 000,00 zł.

[Akta kontroli str.172 - 187]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS.8252.PF.54.2011 z 02.12.2011
2. MOPS.8252.PF.28.2011 z 14.11.2011
3. MOPS.8252.PF.122.2012 z 07.08.2012
4. MOPS.8252.PF.119.2012 z 07.08.2012
5. MOPS.8252.PF.91.2012 z 07.08.2012
6. MOPS.8252.PF.79.2012 z 05.07.2012
7. MOPS.8252.PF.17.2012 z 27.01.2012
8. MOPS.8252.PF.44.2011 z 10.11.2011
9. MOPS.8252.PF.98.2012 z 07.08.2012
10. MOPS.8252.PF.66.2012 z 03.07.2012

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a

Nie realizowano zadania ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 195]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Nie realizowano zadania ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 195]

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Nie realizowano ww. zadania ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 193]

V. Realizacja zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. p.o. Dyrektora Ośrodka przyznał zasiłek specjalny celowy 31 osobom. Najniższy zasiłek wyniósł 50 zł, najwyższy 350 zł. Natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. 93 osobom. Najniższy zasiłek wyniósł 20 zł, najwyższy 1 000 zł. Pomocy udzielano w szczególności z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, z przeznaczeniem na zakupu opału, żywności oraz na dofinansowanie do leczenia.

W okresie objętym kontrolą gmina udzielała pomocy w postaci zasiłków celowych w oparciu o art. 39 a ustawy o pomocy społecznej.

W okresie od 01.10.2011r. do 31.12.2011r. p.o. dyrektora Ośrodka przyznał zasiłki celowe 5 osobom, natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. - 23 osobom.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS.0717/POKL/XII-142/2011 z 16.11.2011
2. MOPS.0717/POKL/XII-140/2011 z 15.11.2011
3. MOPS.0717/POKL/XII-35/2012 z 14.05.2012
4. MOPS.0717/POKL/XII-89/2012 z 08.08.2012
5. MOPS.0717/POKL/XII-102/2012 z 17.08.2012
6. MOPS.8212.556.2011 z 15.12.2011
7. MOPS.8212.379.2012 z 09.08.2012
8. MOPS.8212.378.2012 z 09.08.2012
9. MOPS.8212.315.2012 z 15.06.2012
10. MOPS.8212.503.2011 z 26.10.2011

- w 1 przypadku dołączone do akt sprawy oświadczenie o stanie majątkowym nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1**,

[Akta kontroli str. 172 -187]

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie

Zadania nie realizowano ze względu na brak zgłoszeń w tym zakresie.

[Akta kontroli str. 197]

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających pomocy

Gmina nie prowadzi domów pomocy społecznej. Na terenie miasta funkcjonuje dom pomocy społecznej prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach.

Ośrodek prowadzi i zapewnia 13 miejsc w Środowiskowym Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnymi Intelaktualnie.

[Akta kontroli str. 197]

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych

W okresie objętym kontrolą Rada Miejska w Mońkach nie podejmowała uchwał w sprawie realizacji programów osłonowych ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

W okresie podlegającym kontroli nie udzielano pomocy kombatanom na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002r. Nr 42, poz. 371, ze zm.)

[Akta kontroli str. 197]

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach

Ośrodek w okresie objętym kontrolą współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Mońkach w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach.

W okresie od 01.09.2011r. do 31.12.2012r. skierowano 10 osób na prace społecznie użyteczne, 1 osobę na roboty publiczne, 1 osobę na prace interwencyjne oraz 4 osoby na staż.

Natomiast w okresie od 01.01.2012r. do 30.09.2012r. – 8 osób na roboty publiczne, 7 osób na prace interwencyjne, 8 osób na prace społecznie użyteczne i 14 osób na staż.

Ośrodek zawarł porozumienie z PUP w Mońkach w dniu 01.03.2011r. w sprawie planowanych działań wobec osób bezrobotnych, wynikającego z art. 108 ustawy o pomocy społecznej.

[Akta kontroli str. 197]

VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) koordynacja realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

W okresie objętym kontrolą Ośrodek koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 – 2015.

Opis koordynacji realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych zawarto w aktach kontroli str.193.

2) wytaczanie powództw o roszczenia alimentacyjne przez kierownika ośrodka pomocy społecznej na rzecz obywateli

W okresie objętym kontrolą p.o. Dyrektora Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców gminy ze względu na brak potrzeb w tym zakresie. Udzielano natomiast informacji o sposobie wytaczania powództwa oraz pomocy przy sporządzaniu pism procesowych.

[Akta kontroli str. 193]

3) kierowanie przez ośrodek pomocy społecznej wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Osobom zainteresowanym udzielano informacji, pomocy przy wypełnianiu wniosków oraz kompletowaniu dokumentacji w ramach pracy socjalnej.

[Akta kontroli str. 193]

4) składanie radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawianie potrzeb w zakresie pomocy społecznej

P.o. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Miasta coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Sprawozdanie za 2010r. i potrzeby na 2011r. zostały przedstawione na VI Sesji Rady Miejskiej w Mońkach w dniu 24 lutego 2011r., natomiast sprawozdanie za 2011r. i potrzeby na 2012r. zostały przedstawione na XIX Sesji Rady Miejskiej w dniu 30 maja 2012r.

Na podstawie rozpoznania potrzeb Ośrodek opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2011r. oraz na 2012r.

Rada Miejska w Mońkach nie opracowała i nie skierowała do wdrożenia lokalnych programów pomocy społecznej, z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli str.191 - 193]

VIII. Realizacja zadań wynikających z art. 110a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej

1) wyodrębnienie w ramach struktury organizacyjnej ośrodka zespołu realizującego zadania ośrodka w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka nie wyodrębniono zespołu realizującego zadania w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej.

Z wyjaśnień p.o. Dyrektora Ośrodka przedłożonych w protokole przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku zobligowano do prowadzenia pracy socjalnej i podejmowania działań na rzecz integracji społeczności lokalnej.

[Akta kontroli str. 191]

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli MOPS w Mońkach, pod pozycją numer 3/2012.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Mońkach, drugi Wydział Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach został poinformowany o przysługującym prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

Kontrolowany:

Dyrektor Miejskiego OPS w Mońkach
mgr Mariusz Popowski
30.01.2013r. /-/

Kontrolujący:

1. Anna Liszewska
2. Anna Giesko